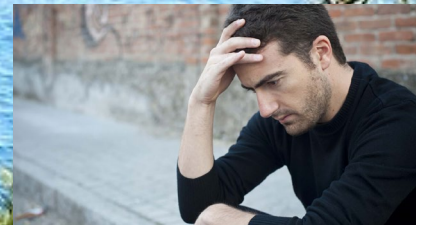

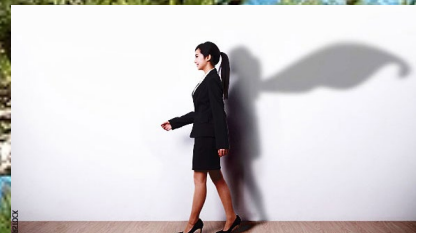
AKROPOLITANEC

— ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET —

KAKO PREGNATI
ZASKRBLJENOST

FILOZOFIJA
ZA ŽIVLJENJE

LOTOS –
SIMBOL ČISTOSTI

www.akropola.org

FILOZOFIJA

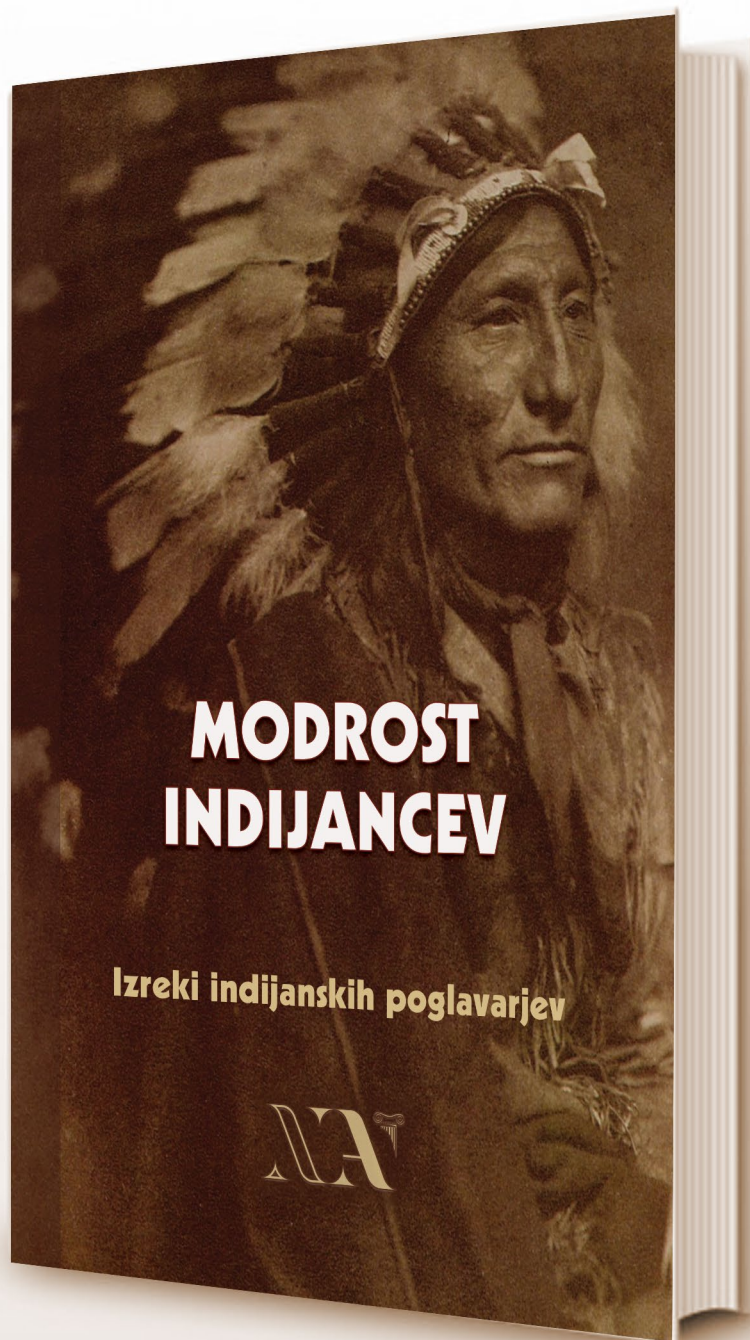
KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

IZDALI BOMO NOVO KNJIGO!

MODROST INDIJANCEV

Izreki indijanskih poglavarjev, ki v sodobnem človeku prebujajo izgubljeni stik z naravo in pristni odnos do vsega živega ...

VEČ INFORMACIJ V PRIHODNIH MESECIH!

AKROPOLITANEC

B E S E D A
U R E D N I K A

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

JULIJ, AVGUST 2017 | ŠT. 26

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

040 709 955

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitane@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

NARAVA KOT VIR NAVDIHA ZA USTVARJALNOST

Tokratni izvod Akropolitance je dvojni in združuje oba najbolj dopustniška meseca, julij in avgust. V duhu poletja, sonca in dopusta bi rad tudi pričel z uvodno besedo. Naslednje vrstice bi namreč namenil naravi in temu, kako pozitivno lahko ta vpliva na nas – na naše počutje in na našo ustvarjalnost. Pri opisu pa bom črpal navdih iz svojih nedavnih dopustniških občutij.

Dopust je čas, ki ga še bolj intenzivno kot sicer prebijem v naravi, naj bo to v svežem gozdu, bogatem z eteričnimi vonjavam, ali na obali, v mirnem okolju, kjer prevladujeta zvoka ljubezenskega speva škržatov in pljuskanje valov.

Vedno znova – in vedno tako intenzivno, kot da bi bilo prvič – me prevzame harmonija, ki vlada v neokrnjeni naravi – mir, ki me obkroža in ki počasi, kot do nevidnosti čist oblak prodre vame, skozi vse pore napolni moja prsa in me povsem prevzame. Začutim radost ob zrenju na popolnost, ki vlada vsemu – jutranji rosnii kaplji, ki majhnim živalcam omogoča preživetje na osamljenem suhem otoku; kakor tudi ostri skali na obali, globoko razbrazdani od iskanja zatočišča že zdavnaj preminulih školjk; in pišu vetra, ki prihaja, kdo bi vedel, od kod in sedaj osvežuje ta zrak, da se v njem ne bi od postanosti naselile bolezni ...

V vsem je odtis življenja. Vsak najmanjši dogodek, vsak detajl, govori svojo bogato zgodbo tistemu, ki jo je pripravljen poslušati.

V teh trenutkih mi uspe odmisli vse vsakodnevne skrbi in počutim se, kot da bi vstopil v tempelj, v hišo boga, tisto prvobitno, še neomadeževano, ki tu stoji od začetkov časa, vsem dostopna.

Občutek imam, da so misli čistejše, bistrejše. Tisoče uvidov, idej, ki še nedefinirane kar vrejo na plan in nestrpne iščejo svojo obliko, svoje telo. In končno zaživijo – a le tiste, ki mi jih uspe povezati z izkušnjami, z dosedanjimi dvomi, s konkretnim življenjem.

V teh trenutkih razumem, kaj pomeni biti naravni filozof. Religioznost, znanstveno raziskovanje, umetniški navdih in praktičnost – vse to se poveže v enoten utrip ustvarjalnosti človekovega duha, ki je nato pripravljen na delovanje. Delovanje, ki je le s tem vzgibom plodno, konstruktivno in smiselno.

Dragi bralci, v tem duhu tudi vam želim poživljajoč počitek, tistim, ki ste se že vrnili, pa ustvarjalno delo, ki je prav tako prijetno.

Andrej Praček

Urednik

V TEJ ŠTEVILKI:

- ČLANEK: 4
KAKO PREGNATI
ZASKRBLJENOST
- MALA ŠOLA FILOZOFIJE: 6
FILOZOFIJA ZA ŽIVLJENJE
(2. DEL)
- SLAVNI POJMI: 11
SIZIFOVO DELO
- UMETNOST: 12
ROJSTVO VENERE
- NAZAJ K NARAVI: 14
LOTOS – SIMBOL ČISTOSTI

KAKO PREGNATI ZASKRBLJENOST

GILAD SOMMER

Problem zaskrbljenosti zadeva vsakega človeka. Zaskrbljenost je oblika strahu, ki nastane zaradi ponavljajočih se krožnih misli o morebitnih prihodnjih dogodkih. To stanje nastane takrat, kadar izgubimo nadzor nad razumom, njegove posledice pa so utrujenost, nezbranost in nezmožnost biti v sedanjem trenutku.

Nihče si ne želi biti zaskrbljen, a naj se sliši še tako nenavadno – včasih mislimo, da če nismo zaskrbljeni, to pomeni, da nam je vseeno ali da smo prezrli prihodnje možnosti neuspeha.

**NA ŽALOST SE NE ZDI, DA VLAGAMO
KAJ DOSTI NAPORA V UČENJE, KAKO
UPORABLJATI NAŠ RAZUM.**

Da bi torej prenehali skrbeti, moramo najprej udejanjati temeljno filozofsko načelo, ki pravi: spoznaj samega sebe. Predvsem moramo spoznati svoj razum, tisti del nas, za katerega moramo priznati, da o njem ne vemo veliko.

Kadar nekdo dobi nov pripomoček, naj je to pametni telefon ali vrtalni stroj, se najprej pouči o mehanizmu delovanja tega pripomočka: kako ravnati z njim, in kar je še pomembneje, kako ga obvladovati.

Na žalost se ne zdi, da na enak način vlagamo kaj dosti napora v učenje, kako uporabljati naš razum. Samo pritisnemo na gumb in razum deluje samodejno, saj mislimo, da za najboljše rezultate ni potreben nikakršen napor.

Takrat naš razum oddaja naključne "zvoke", namesto lepe glasbe, ki bi jo potencialno lahko ustvaril.

Številne pretekle civilizacije, ki svojih naporov niso toliko usmerjale v razvoj tehnologije, temveč v razumevanje resničnosti in človeka, so gledale na razum kot na sestavni element z različnimi atributi, nekaterimi pozitivnimi in nekaterimi negativnimi. Na splošno lahko govorimo o dveh različnih vidikih razuma, o nižjem in višjem razumu. Ta dva vidika sta bila na primer v ezoteričnem budizmu poimenovana *kama manas* (um želja) in *manas* (čisti um).

Zaskrbljenost je nagonski mehanizem razuma želja, ki je povezan s preživetjem. Zaskrbljenost se pojavi zaradi naših želja, naj bo to želja po tem, da se nekaj zgodi, ali želja po tem, da se nekaj ne zgodi. Nastane kot posledica pomnoževanja: s tem ko hranimo eno destruktivno misel, se ta pomnoži, dokler našega razuma ne preplavijo samo destruktivne misli in nastopi tiranija razuma nad telesom in čustvi.

Da bi obvladovali nižji um, moramo aktivirati manas, višji um, ki je povezan z inteligenco – ta beseda izvira iz latinskega glagola "eligere", ki pomeni "izbrati". Če se opremo na to etimologijo, bi inteligenca torej pomenila: znati modro izbrati. Če je naša inteligenca razvita, lahko razločujemo med mislimi, ki nam pomagajo, ki so produktivne, ki so dobrodejne za nas in za druge, ter mislimi, ki se napajajo v željah, so sebične, destruktivne in odvečne.

Inteligenca nam pomaga tudi uporabiti tista stara učenja stoikov, med katerimi je Epiktet, ki je spodbujal k razločevanju med stvarmi, ki jih lahko nadziramo, in stvarmi, ki jih ne moremo. Obstaja koristna vaja, pri kateri lahko opazujemo, kaj v nas zbuja skrbi, in poskušamo ugotoviti, ali lahko to spremenimo in na to vplivamo ali ne. Če lahko, potem bi morali biti proaktivni in narediti vse, kar je v naši moči, da dosežemo pozitiven rezultat. **Delovanje je lahko pogosto najboljše zdravilo za strah.**

ČE JE NAŠA INTELIGENCA RAZVITA, LAHKO RAZLOČUJEMO MED MISLIMI, KI NAM POMAGAJO, KI SO PRODUKTIVNE, TER MISLIMI, KI SO DESTRUKTIVNE IN ODVEČNE.

Če tega ne moremo spremeniti, potem nima smisla skrbeti preprosto zato, ker to v nobenem pogledu ne pomaga.

Če pa nas je zaskrbljenost že premagala, lahko poskušamo spremeniti okolje, narediti nekaj drugače, da bi odvrnili razum od destruktivnih misli. Po možnosti preusmerimo pozornost na stvari, ki so zdrave in pozitivne, naj je to sprehod v naravi, pogovor s prijateljem o temi, ki ni povezana z vzrokom naše zaskrbljenosti, pozorno poslušanje pomirjujoče glasbe ali na kar koli, kar bo našemu razumu omogočilo predah.

Verjetno bomo nazadnje sposobni dvigniti svojo zavest in videti stvari z novega zornega kota. 🐾

FILOZOFIJA ZA ŽIVLJENJE

STJEPAN PALAJSA
PRESEDNIK NOVE AKROPOLE V SLOVENIJI

Nadaljevanje članka iz prejšnje številke Akropolitanca.

Povzetek s predavanja ob svetovnem dnevu filozofije z dne 22. 11. 2007

KDOR IŠČE, NAJDE

Zavedajmo se, da bomo našli le, če bomo iskali. To je tako preprosto. Ne moremo pričakovati, da bomo nekaj dobili, če nismo pripravljeni ničesar dati. Ne pričakujmo, da nam bo nekaj kar padlo z neba.

Naj nas filozofija spremlja celo življenje. Ne čakajmo do 18. ali 20. leta, ko postanemo sposobni razmišljanja. Filozofija ni le miselna veda, spremljati nas mora od zibelke do groba. V vseh obdobjih, tudi v otroštvu moramo iskati in rasti, sicer se ne razvijemo v celovito in zdravo osebnost. Tudi pri 25, 30 letih, ko si najdemo službo in si morda ustvarimo družino, se ta ne proces ne sme končati. Nikoli se ne sme končati. Več stvari ko poznamo, bolj ko se zavedamo, bolj moramo iskati.

Za filozofijo ne potrebujemo diplome s filozofske fakultete ali potrdila, da poznamo določene filozofske sisteme. Filozofi smo lahko ne glede na to, ali izpolnjujemo omenjena pogoja. Če ne iščemo modrosti, ne moremo biti filozofi, kar izhaja že iz same definicije filozofije. Modrost je treba ljubiti. Tu je v igri srce in ne glava. Ljubiti modrost ni vprašanje glave, vsaj ne v klasični filozofiji ali na Vzhodu. Filozof mora vzgajati tako glavo kot tudi srce in roke. Uskladiti mora svoje misli, svoje besede, svoja dejanja in svoja čustva. Če tega ne zmore, je tisto, kar počne, nesmiselno.

Filozofija nam torej ne pomaga le odkriti tistega, kar je že v nas, temveč nas uči vse to tudi obvladovati. Filozofu pomaga spoznati svojo psiho, na primer čustva. A ne le to, uči ga tudi, kaj početi z njimi, kako jih obvladovati in kako jih uporabljati.

Razmišljamo, torej imamo razum. Kaj z njim? Kaj z voljo, kaj s telesom? Ne le da pripeljemo ta voz do konca poti, do prepada, v katerega bo vsak tak voz na koncu zgrmel. Je morda smisel življenja le v tem? Če to razumemo tako, kakor danes stvar razumeta tudi znanost in sodobna filozofija, potem je res bolje, da gremo domov, uživamo v stvareh tega sveta, zbiramo denar, zbiramo sličice in počnemo vse tisto, kar nas najbolj veseli. Zakaj bi se trudili z iskanjem odgovorov?

Buda je zapusti čisto vse, da bi iskal smisel in osvoboditev. Platon je bil bogat aristokrat, ki je ravno tako zapustil vse. Celó življenje je iskal smisel, a lahko bi do konca življenja v miru užival. Vse so imeli. Zakaj so vse to opustili?

Povprečen človek bi dejal: »No, svet gre naprej in mi smo danes pametnejši, pa vemo, da se nam bolj splača uživati v stvareh.«

TEMELJNA IZBIRA

Vendar če se preveč ukvarjamo z zunanjimi stvarmi, nimamo časa za resnično pomembne stvari, kot so na primer prijateljstvo in tiste prave naloge, ki jih daje življenje. Za oboje enostavno nimamo zadosti časa. Brez iskanja, kopanja globoko vase, kot pravi Mark Avrelj, enostavno ne moremo ničesar odkriti. Tako mora vsakdo med vami izbrati, ali bo iskal, ali pa le užival in zadovoljeval svoje želje. Ko bomo imeli 70 let, bo za takšno odločitev že malo pozno.

Nočem vam vsiljevati nekega pogleda in trditi, da je absolutno pravilen. To, kar zastopam in kar uči tudi Nova Akropola, je, da se morate naučiti sami izbirati. Nočemo dodati le še ene sheme, še enega modela. Spodbujamo osebno zavzetost pri tem iskanju, pri tej veliki avanturi. Videli bomo, da je to, čemur lahko rečemo »vlaganje« v nadaljnje življenje, še veliko bolj fantastično in čudovito kot vlaganje v senzacije, ki jih ponuja zunanji svet.

Filozofija in morala, ki izhaja iz nje, zahtevata drugačne odnose med ljudmi in zahtevata drugačen odnos do samega sebe. Zahtevata spremembo perspektive in druge vrednote, ki jih to prinese. Človek namreč ni le fizično bitje, ampak tudi psihično in duhovno.

V vsakem človeku sta dva – lahko ju imenujem »bojevnika«. Eden neprestano vleče navzdol, drugi navzgor. Prvega lahko imenujemo animalni del človeka. To je nekaj kar je v vsakem človeku. To ni nekakšna zver v nas, ampak nekaj, kar je skupnega nam ljudem in živalim. Ta »žival« v nas išče zadovoljitve, želi se nahraniti, razmnoževati itd. To so te animalne potrebe, ki jih vsi čutimo v sebi. Same po sebi niso slabe, enostavno so del nas.

VIŠJE POTREBE

Toda filozofija nas uči, da obstajajo tudi druge potrebe in vrednote, ki bi jih lahko imenovali človeške. Te presegajo animalne, s katerimi se filozofija ne ukvarja preveč. Filozofija se ukvarja s tem človeškim delom in vrednotami. Uči nas, da jih moramo razviti. Dolžni smo to storiti. Človek se mora v vsakdanjem življenju nenehno spopadati z animalnim v sebi. Vsakdo čuti v sebi ti dve sili. Ena šepeta nekaj, druga nagovarja k nečemu drugemu. Kaj je to znotraj nas? Indijanci ta dva bojevnika imenujejo dva volkova. Tisti črni je nenehno lačen in predstavlja vse tisto slabo, drugi, beli pa dobro. Črni pooseblja jezo, sebičnost, egoizem, beli pa dobro, ljubezen. Kateri volk bo zmagal? Tisti, ki ga bolj hranimo! S čim ga hranimo? Z našo zavestjo, z našimi dejanji, našimi mislimi, z našimi besedami. Sami ga hranimo, nihče drug mu ne prinaša hrane. Temu belemu volku bomo pogojno rekli »duhovni« del nas. Filozofija, ki prinaša hrano temu belemu volku, prinaša veselje in izpolnitev v življenju. Prinaša mir in notranjo radost.

V VSAKEM ČLOVEKU STA DVA »BOJEVNIKA«. EDEN NEPRESTANO VLEČE NAVZDOL, DRUGI NAVZGOR. PRVEGA LAHKO IMENUJEMO ANIMALNI DEL ČLOVEKA.

Luknje, ki zevajo v nas lahko poskušamo izpolniti z zunanjimi zadovoljitvami, z zabavo, ampak ugotovili bomo, da se te luknje zapolnijo le navidezno in začasno. To je osnovni problem današnjega časa. Vse je usmerjeno na zabavo. Povsod okoli nas zabava, zabava, zabava, predvsem za mlade, pa tudi za odrasle. Najprej garanje, potem pa zabava. Za celodnevni garanjem pride torej »nagrada« v obliki zabave. Vendar je nenavadno, da nas ta zabava nikoli resnično ne izpolni. Kaj smo dobili s to zabavo? Notranji mir in notranja radost sta lahko le posledica naših dejanj, naše notranje spremembe, naše rasti in ne zabave. Zabava lahko pride le po tem, kot posledica. Tudi notranja rast nam lahko prinese zadovoljstvo. S takšno rastjo pridobivamo nekaj, ob čemer se neskončno zabavamo. Veliki filozofi so bili vedno polni humorja in to pravega, čistega in enostavnega. Čutili so to radost. Človek je v njihovi bližini začutil radost in se je tudi sam našel radosti in miru. Opazujmo to pri ljudeh. Kaj čutimo, ko smo z njimi. Povezani smo z drugimi ljudmi. Kako to vpliva na nas? Drugi ljudje so naša radost in radost nosimo tudi v sebi. Kaj lahko damo svojim otrokom, če ne nosimo te radosti znotraj sebe? Ne moremo jim je dati, če je nimamo. Nujno jo moramo iskati in jo vgraditi vase, košček za koščkom. S takimi stvarmi moramo zapolniti svojo notranjost.

Ste morda slišali za Viktorja Frankla, ki govori o vakuumu duše, o eksistencialni praznini? Če v hišnem zidu zeva luknja, je ne moremo zapolniti s stiroporom, ali papirjem, ali baloni. To so preveč nestanovitni materiali. Če so v temelju hiše takšni materiali, se bo ta porušila.

NOTRANJI MIR IN NOTRANJA RADOST STA LAHKO LE POSLEDICA NAŠIH DEJANJ, NAŠE NOTRANJE SPREMEMBE, NAŠE RASTI IN NE ZABAVE.

NE ODLAŠAJMO

O filozofskih vprašanjih se moramo začeti spraševati dovolj zgodaj. Če bomo čakali na zadnje ure v vprašanji o smislu in o tem, kaj počnemo tukaj, bo že prepozno. Zdaj, ta trenutek moramo storiti prvi korak in takoj nato naslednjega in zatem nadaljevati hojo po tej notranji poti, poti filozofije.

Mnenje, da nismo dovolj pametni, ni nikakršno opravičilo. Vsakdo lahko najde košček resnice in ga vgradi vase in z vsakim takšnim koščkom bo postal malo modrejši. Človek pogosto dvomi v svoje sposobnosti. Vsi imamo dovolj sposobnosti in nihče nima opravičil.

Filozofija govori, da človeško življenje ima smisel in da mora človek udejanjiti svoje potenciale. Človek se ne rodi, človek to postane.

Vsi imamo to zmožnost. Veliki filozofi so nam zapustili koščke modrosti, ki jih moramo vsaditi vase. To še ni naša modrost, so pa semena, iz katerih lahko nekaj zraste. Besede so vedno le besede, ki lahko le nekaj spodbudijo. Sami moramo poskrbeti za transformacijo in pridobiti svojo zavest. Ni dovolj nekaj le prevzeti, preslikati. Na žalost to ni mogoče, pa četudi so še tako čudovite besede. Največji mojstri in učitelji nam niso mogli pustiti več kot le besede. Ostalo je na nas.

NABIRANJE INFORMACIJ

Če smo le zbiralci, tako, da nekje najdemo nekaj, drugje pa nekaj drugega in se poskušamo sestaviti iz teh koščkov, bomo izgubili sebe. Če svojo zavest tako poskušamo sestaviti iz nečesa, kar pripada nekemu drugemu, bo naš organizem to zavrnil. Če samo prevzamemo košček Bude, pa košček Zaratustre itd., imamo na koncu znotraj sebe neko mešanico sestavin, ki sploh ne spadajo skupaj. Ni celovite slike. Včasih si ti koščki popolnoma nasprotujejo. Tako dobimo neko sliko, ki je polna nasprotij, ki ni jasna in ki v bistvu sploh ni naša. Do tega pride, če se lotimo filozofije tako, da se vsega učimo na pamet. Lahko govorimo vse jezike tega sveta, poznamo cel svet in vse stvari tega sveta, pa to ni del naših razmišljanj in naše zavesti, temveč smo to le prevzeli in nam nič ne pomaga. Še vedno ostajamo na ravni osnovne zavesti, na ravni človeka, ki nima svojega jaza, nima lastne zavesti in nima sebe.

SPOZNAVAMO SVET, SPOZNAVAMO SEBE

Vendar kolikor spoznamo gibala, ki se skrivajo za različnimi besedami in primeri, kolikor modrosti odkrijemo, toliko poznamo sebe. Prek stvari, ki jih odkrivamo, spoznavamo tudi sami sebe.

Tu danes poskušamo povedati le nekaj osnovnih stvari. Filozofija zaobjema še marsikaj. Ta nas mora na primer učiti tudi tega, kako postati pogumen. Naše polje zavesti je kot bojno polje. Nenehno se borimo. Nenehno izbiramo med enim, drugim, tretjim. Nekaj moramo zavrniti, tako da lahko odpremo okno in damo zraka drugi stvari. Vedno je tu bojno polje, ki omogoči, da se razvije ta notranji bojevnik. Razviti mora pogum, to vrline duše, kot bi rekel Platon. To je notranja sposobnost, volja v delovanju. To je nekaj, kar izhaja iz samega bitja, kar nas žene v obstoj in nas sili v to, da v tem obstoju nekaj naredimo. Če nimamo poguma, ne bomo iz tega življenja odnesli ničesar, le voz bomo pripeljali do prepada – in konec. Nekaj moramo narediti. Življenje ima smisel in nekaj moramo narediti s seboj v tem življenju.

Okoliščine niso pomembne. Bojevnik se bori ne glede na okoliščine. Eni imajo (navidez) vse, drugi ničesar. Kdo je v boljšem položaju? Nimam pojma! Kajti zunanje okoliščine ne odločajo o tem, kako se bomo borili. Sem reven ali bogat? Vseeno je, nas uči filozofija. Naj bom suženj ali kralj, oba imava enake možnosti, da se nekaj naučiva od življenja. Včasih ima pri tem večje težave tisti, ki ima več in ga te stvari vežejo, tako da je njegov zmaj, s katerim se bori, še močnejši.

**NAŠE POLJE ZAVESTI JE KOT BOJNO POLJE.
NENEHNO SE BORIMO. NENEHNO IZBIRAMO
MED ENIM, DRUGIM, TRETJIM.**

**VEDNO SMO NA BOJNEM POLJU, KI NAM
OMOGOČA, DA SE RAZVIJE NOTRANJI
BOJEVNIK.**

ODGOVORITI MORAMO NA VSA VPRAŠANJA

Kaj bomo potegnili in odnesli iz tega življenja? Če se vse konča s smrtjo, takšno vprašanje nima smisla. Filozofija mora prinesiti te odgovore, namesto da si zatiskamo oči. Ne smemo se zadovoljiti niti zgolj z ugotovitvijo, da smrt ne obstaja, ker nam tako že od nekdaj vsi govorijo. Kajti če smrt ne obstaja, se moramo vprašati tudi o tem, kaj je tisto, kar gre naprej, ker tisto sem pravi jaz. Ali se bom vrnil in kje sem bil v vmesnem času: v peklu? Raju? Kaj je smrt in kaj rojstvo? Vse te odgovore nam mora dati filozofija. Eno vprašanje se poveže z drugim in tudi en odgovor že delno odgovori na drugo vprašanje. Če je eno vprašanje brez odgovora, moramo ponovno pregledati vsa preostala vprašanja. Vse je med seboj povezano, a osnovno in izhodiščno vprašanje je, kaj smo kot človeška bitja.

Če hočemo priti do bistvenih odgovorov, moramo usmeriti svojo zavest navznoter. Za to so imeli nekoč enostavne in zelo učinkovite »tehnike«, ki so danes pozabljene. Stari Rimljani so, na primer, imeli svoj hišni oltar, svoje bogove, in nekajkrat na dan so tja usmerili svojo zavest. Vsaka religija pozna take sisteme in metode, prek katerih človek išče nekaj drugega, nekaj svetega znotraj sebe. Usmeri se na neko drugo raven znotraj sebe, ki ni povezana le s fizično. Da bi to lahko iskali in našli, si moramo vzeti čas. To je sveti čas, posvečen iskanju.

Še enkrat naj ponovim, da ne bomo prišli do ničesar samo prek knjig. Moramo si vzeti čas, da nekaj ponotranjimo in to nato še potrdimo v življenju. Vsakdo se mora usmeriti in si vzeti čas za filozofijo, ne le tisti »pametni« in s statusom »filozofa«. Vsak dan si vzemimo nekaj minut za odkrivanje. Ravno tako kot naše telo potrebuje hrano, jo potrebujeta tudi naša psiha in duh. Telo potrebuje svojo hrano, psiha svojo, na primer dobro glasbo, poezijo, literaturo, umetnost,

znanost in tako naprej, pa tudi duh potrebuje še nekaj višjega od tega. Filozofija mora prinesiti tudi to hrano. Če duha ne bomo hranili, bo v nas enostavno umrl. Človek, ki vsaj delno ne živi duhovne resničnosti, bo duhovno omrtničen. Postal bo živi mrtvec.

No, zato nas filozofija nenehno spodbuja k odkrivanju in iskanju. Veliki filozofi ne prihajajo le, da bi ustanavljali svoje šole, gibanja ali da bi iz tega nastajale religije. Prihajajo zato, da bi spodbudili tudi druge ljudi k iskanju, zato za seboj puščajo učenja. Buda je svojim učencem rekel: »Naj bo učenje vaša svetilka, ko me ne bo več.« In je še dodal: »Bodite svoja lastna svetilka.« Modreci nas nenehno spodbujajo naj sami prilijemo olje v naše svetilke. Ta oljenka mora goreti, naše misli, naša čustva, naše ideje, stališča, želje morajo goreti. Zagoreti mora plamen transformacije. Začeti se mora notranji proces. Zagoreti mora plamen, ki bo razsvetlil naše celotno polje zavesti, da bi tako postali močni in stabilni ljudje, ki bodo lahko pustili tudi v družbi svetlo sled.

VSAKDO SE MORA USMERITI IN SI VZETI ČAS ZA FILOZOFIJO. VSAK DAN SI VZEMIMO NEKAJ MINUT ZA ODKRIVANJE.

SIZIFOVO DELO

Sizif je bil prvi korintski kralj. Oživel je plovbo in trgovino, vendar je bil tudi velik prevarant, predvsem pa znan kot najbolj prebrisan človek. Svoje cilje je skušal doseči brez upoštevanja naravnih zakonov – še več – vseskozi se jim je skušal izmuzniti, kar pa se je kljub njegovi neizmerni premetenosti na koncu izkazalo kot nesmiselno početje.

Mitološka zgodba pravi, da je Sizif, da bi v svojo suho deželo pripeljal vodo, izkoristil nek spor med bogom Zevsom in rečnim bogom Azopom. Slednjemu je izdal, kje skriva Zevs njegovo hčer Egino, in ta mu je v zameno poklonil izvir pitne vode.

Dejanje je razjezilo Zevsa, ki je Tanatosu, bogu smrti, ukazal, naj Sizifa v podzemlju vklene v verige. Vendar je Sizif ukanil tudi Tanatosa. Prosil ga je, naj mu pokaže, kako delujejo verige za vklepitev. Medtem ko je Tanatos izpolnil njegovo željo, je Sizif izkoristil trenutek in v verige vklepil samega boga. Medtem ko je bil Tanatos ujet, ni na Zemlji nihče umrl, kar je povzročilo veliko zmede in razjezilo predvsem boga vojne Aresa, ki je zato Tanatosa rešil verig. Tako je bil Sizif lahko spet odpeljan v podzemlje.

A preden je Sizif umrl, je ženi naročil, naj njegovo truplo odvrže sredi javnega trga, kar je tudi storila. Zaigrano razočaran nad njenim dejanjem, je prosil Perzefono, boginjo podzemlja, naj mu dovoli zapustiti podzemlje, da bi njegova duša ženo pregovorila, da poskrbi za dostojen pokop njegovega telesa. Ker pa se nato ni želel vrniti v podzemlje, ga je tja na silo zvlekel bog Hermes.

PERZEFONA V HADU NADZORUJE SIZIFA

Za kazen mora Sizif v podzemlju večno valiti težko skalo na vrh strmega hriba, vendar se skala vsakič, ko jo Sizif potisne skoraj do vrha, spet skotali nazaj do vznožja. Sizif je tako obsojen na večni napor, ki pa mu ne bo nikoli konca.

Tako še danes za delo, ki je nesmiselno in brezplodno, pravimo, da je to "Sizifovo delo".

Sizif je bil kaznovan zaradi samoljubja in svoje trdne prepričanosti, da njegova pamet prekaša Zevsovo. Ker Zevs simbolizira sam Zakon, nam mit sporoča, da je poskus izogibanja naravnemu zakonu in redu nesmiselno početje, ki nas nikoli ne pripelje do želenega cilja.

SANDRO BOTTICELLI

ROJSTVO VENERE

To delo Sandra Botticellija je predvidoma nastalo med letoma 1482 in 1485. Prikazuje rimsko boginjo ljubezni in lepote Venero, ki naj bi se po mitu rodila iz morske pene. Uranu, bogu neba, naj bi Kronos, bog časa, odrezal spolni organ, ki naj bi nato padel v morje. Iz morske pene, v kateri je bilo pomešano seme, naj bi se nato rodila Venera, ki naj bi na Cipru (ali po eni od različic na Kiteri) stopila na kopno.

Na tej upodobitvi jo na kopnem pričakuje Hora pomladi. Hore so bile po rimski mitologiji boginje, ki so skrbele za časovne ritme in cikle v naravi ter so bile tako tesno povezane z manifestiranim svetom in zakonitostmi, ki vladajo v njem.

Afrodita na tem prizoru simbolizira človekovo dušo, tik preden vstopi v manifestacijo, torej tik preden se utelesi v tem zemeljskem svetu. Hora pomladi Veneri, metaforično naši čisti, goli duši, odene plašč, ki simbolizira naše fizično telo. Duša, oblečena v svoje fizično telo, bo zdaj lahko nabirala izkušnje v manifestiranem svetu in se tako učila, zorela. Potem ko se je Venera, naša duša, utelesila, je prešla iz nevidne, nemanifestirane dimenzije obstoja v vidno, manifestirano dimenzijo.

Na levi strani vidimo boga pomladnega vetra Zefirja in boginjo jutranjega vetriča Avro. Na tej upodobitvi simbolizirata človekovega duha, ki dušo "potisne" v manifestacijo, zato vetrova Venero odpihujeta proti obali oz. otoku, ki simbolizira manifestirani svet.

Če vse opisane like povežemo, potem dobimo trojico: duha, dušo in telo. Zefir in Avra predstavljata duha, Venera dušo in Hora pomladi telo.

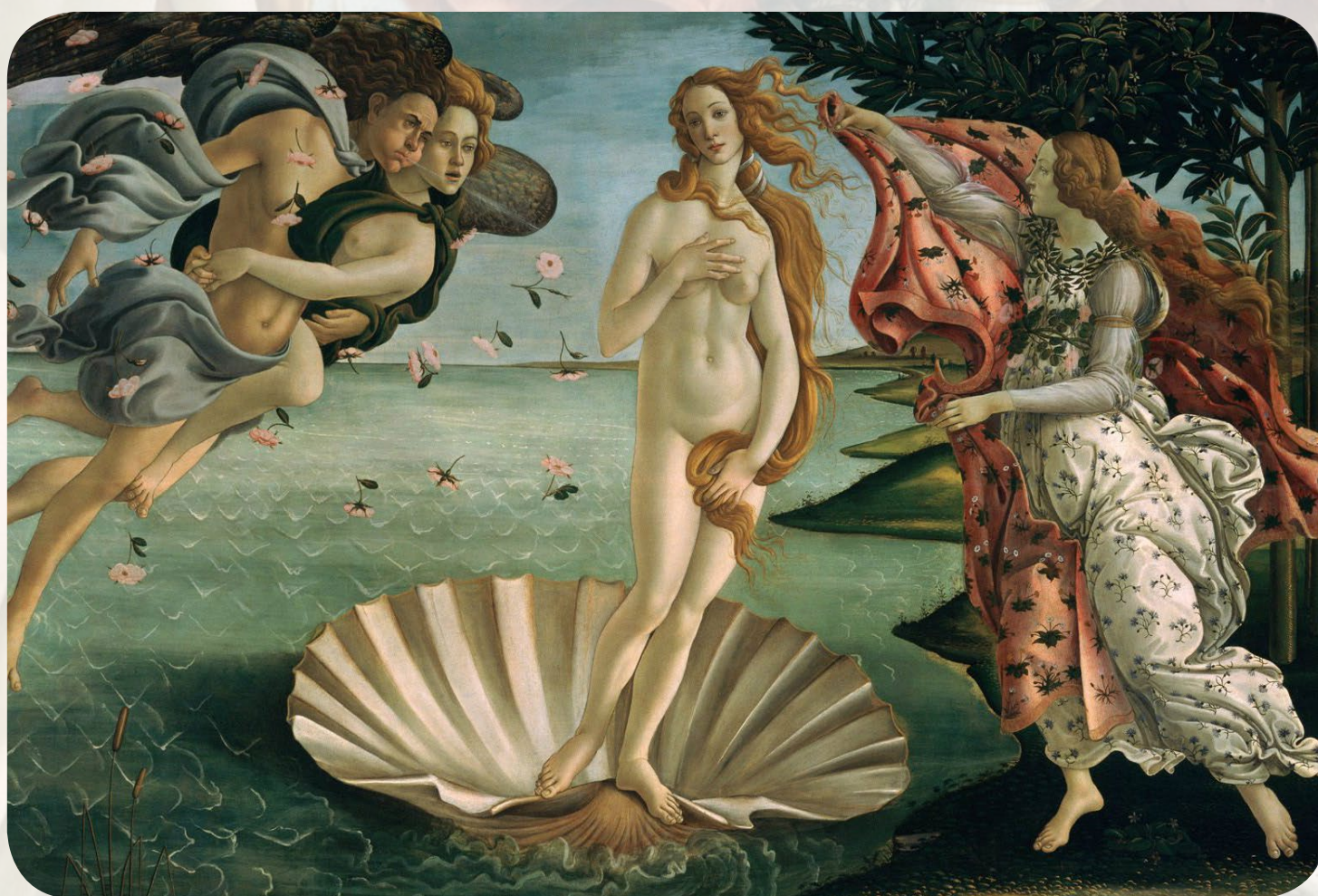
Zanimiv je tudi položaj Venerinih rok. Desno roko je namreč položila na predel srca, levo pa na spolovilo. Srce na tej upodobitvi predstavlja duhovno v človeku, spolovilo pa njegov zemeljski del. Antični in renesančni filozofi so namreč govorili, da ima naša duša dvojno naravo: ena jo vleče proti zemeljskemu, manifestiranemu svetu, druga pa proti duhovnemu svetu.

Cilj ni zanikati zemeljsko dimenzijo, temveč obema težnjama duše v našem življenju dati svoje mesto in ju harmonizirati.

Težnja, ki vleče dušo navzdol, namreč vključuje tudi težnjo po kreaciji, po manifestaciji idej, ki so nastale na duhovni ravni. Da bi duša napredovala na svoji poti razvoja, namreč ne zadostuje, da se zadrži le v duhovni sferi, temveč mora ideje iz te sfere pritegniti na zemljo, jih manifestirati, kreirati.

Po drugi strani pa golo kreiranje brez navdiha, ki prihaja iz duhovnega sveta, nima smisla in pomena, zato mora duša paziti, da je materija ne posrka popolnoma in da torej ne izgubi smisla in vizije, ki ju daje duhovni svet.

Pripravila: Klavdija Blažun

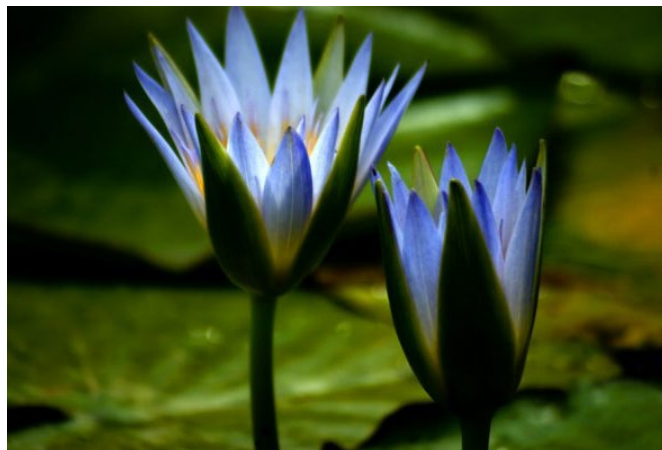
LOTOS – SIMBOL ČISTOSTI

Lotos marsikje velja za sveto rastlino, saj je simbol lepote, neomadeževanosti, popolnosti in celo– skratka, ideal sam v cvetu.

Bogato simboliko te cvetlice najdemo predvsem v Azijskih deželah, kjer sta se ukoreninila budizem in hinduizem.

HINDUIZEM

V njihovih svetih knjigah lahko najdemo zapise o začetku stvarjenja, kjer je lotos posebej izpostavljena rastlina. Iz popka boga Višnuja, ki počiva na gladini praoceana, je namreč zrasel lotos, iz njega pa se je rodil Brahma – oče bogov in stvarnik sveta.

BUDIZEM

V budizmu lotos podobno simbolizira popek sveta, osrednjo točko stvarstva in njegovo mistično središče. Posvečen je Budi – utelešenju čistega božanskega bistva. Lotos predstavlja tudi Budov zemeljski prestol, zato ga velikokrat najdemo upodobljenega na cvetu te svete rastline v položaju, imenovanem tudi lotosova drža.

**BRONASTI BUDA
NA LOTOSOVEM
CVETU**

(8.–9. stoletje,
Eilenbergova
zbirka, New
York).

**BUDA V VLOGI
UČITELJA SEDI NA
STILIZIRANEM
CVETU ODRPTEGA
LOTOSA, KI
SIMBOLIZIRA
HARMONIČNO
UREJENOST SVETA.**

STARI EGIPT

Lotos je osrednja cvetlica egipčanske kulture, religije in mitologije, pri čemer je imel pomembno vlogo tudi v njihovem vsakdanjem življenju. Dekleta so si z lotosovimi cvetovi in venčki krasila lase, stanovanja, hišne oltarje in templje. Cvetove lotosa so podarjali ljubljenim osebam in jih polagali v krste pokojnim. Verjeli so, da lotos v sebi nosi samo esenco življenja – da njegov vonj krepi duha in daje novo moč, saj naj bi dišal po božanskem življenju.

Če imamo to srečo, da se lahko sprehodimo med egipčanskimi spomeniki, lahko opazimo, da nas prizori z lotosom spremljajo na vsakem koraku – nabiranje lotosovih cvetov, podarjanje šopkov in darovanje bogovom. Lotos najdemo celo v egipčanski arhitekturi, kjer lotosove steblike krasijo egipčanske templje.

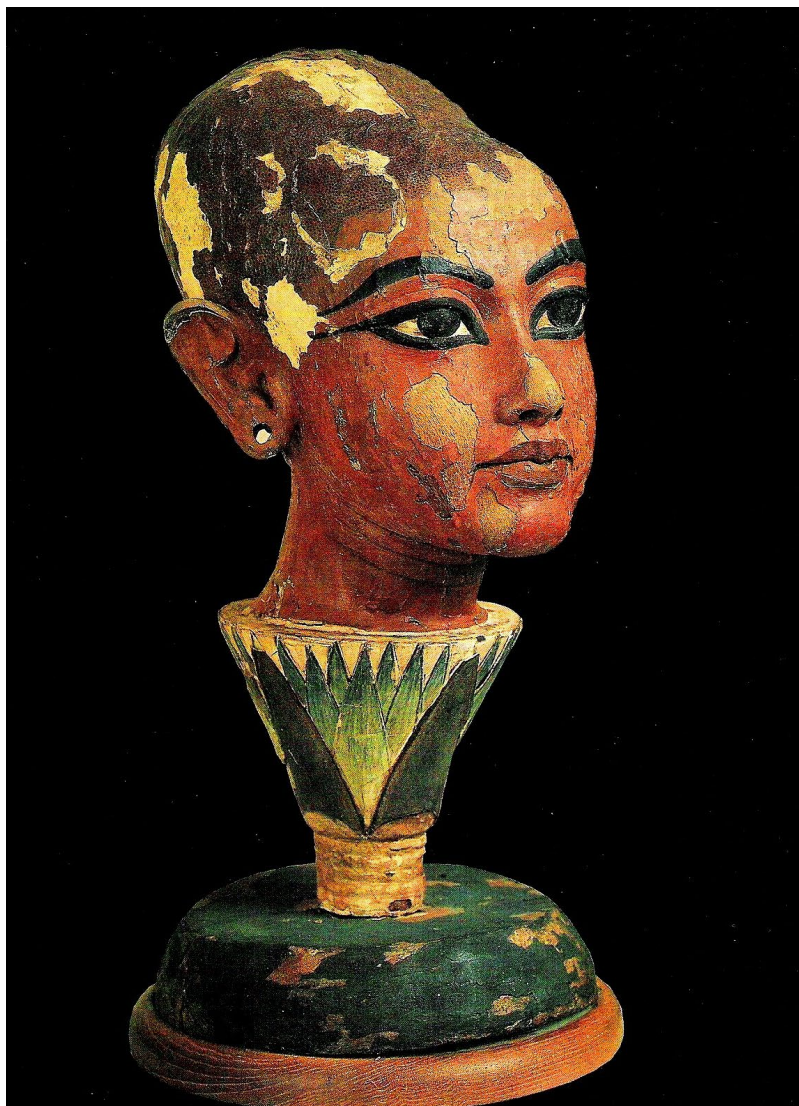
LOTOS,
DETAJL OKRASNE
SPONKE,
EGIPT,
1. TISOČLETJE
PR. N. ŠT.

Tako kot v hinduizmu in budizmu je tudi v starem Egiptu lotos simbol porajajočega kozmosa, ki ga sestavljajo štirje osnovni elementi in ki jih lotos povezuje:

- zemlja – kjer ima korenine,
- voda – na kateri plava,
- zrak – kjer se pojavi njegov cvet in
- ogenj – ki ga predstavlja sonce, h kateremu lotos stremi in ki obenem razpira lističe lotosovega cveta.

Ker lotos razpre svoje cvetne liste le v pripeki popoldneva in jih zapre, ko sonce zaide, je tudi prisposodba duhovne rasti človeka, ki se iz zemlje – teme nevednosti – dviguje proti svetlobi spoznanja – proti luči sonca, in tam zacveti v vsej svoji lepoti.

TUTANKAMON KOT BOG SONCA NA LOTOSOVEM CVETU,
(poslikan lesen kip iz Tutankamonove grobnice, Egiptovski muzej Kairo).

PODOBA DEŠKEGA FARAONA, KI SE KOT MLADO SONCE DVIGA IZ LOTOSOVEGA
CVETA.

Stari egipčanski mit o stvarjenju iz Hermopolisa govori o tem, da je bilo na začetku vsega le brezkončno vodovje – Temni Nun, iz katerega se je dvignil lotos in razprl svoj cvet. Iz tega cveta se je rodil božanski otrok Ra – bog sonca in praoče bogov. Ra je zaplesal po lotosovih cvetnih lističih in od veselja zajokal. Iz teh solz veselja pa naj bi nastali prvi ljudje, ki so jih stari Egipčani radi imenovali otroci Sonca.

Vidimo, da lotos vseskozi predstavlja rojstvo manifestiranega življenja in še neomadeževan začetek poti, s tem pa začetno čistost, nedolžnost in lepoto.

Čistost, ki je bila na začetku samoumevna in dana, je obenem tudi cilj, ki ga moramo na koncu naše poti zavestno doseči – postati moramo čisti kot lotos, tako da harmonično povežemo vse štiri ravni obstoja.

ZAHOD

V zahodno Evropo je bil lotos prinesen šele v 18. stoletju in ga danes lahko občudujemo v skoraj vsakem botaničnem vrtu. Vendar zaradi poznega prihoda lotos v evropski kulturi nima posebnega mesta, ga pa povežemo z nekoliko skromnejšim, a nič manj lepim cvetom belega lokvanja. Ta je na Zahodu prav tako že od nekdaj simbol čistosti, neomadeževanosti in lepote.

In ravno sedaj, v času leta, ko je sonce na vrhuncu svoje moči, je čas, ko lokvanj cveti. Zato bodite pozorni, če se sprehajate ob mirnih jezerih, ker ga boste morda uzrli in to v vsej njegovi lepoti.

ZDRAVILSTVO

List, korenike, semena in cvet lotosa se v tradicionalni medicini uporabljajo za zdravljenje žrela, bolečin v prsih, črnih koz, griže, kašlja, krvavitev iz nosu, povišane telesne temperature, kolere idr. V ajurvedski medicini lotos uporabljajo kot diuretik, pri zdravljenju gobavosti, bruhanju, kožnih boleznih in živčni izčrpanosti. V ljudski medicini pa se uporablja tudi pri zdravljenju vnetja tkiva, raka, kožnih boleznih, gobavosti in kot protistrup.

Dandanes so študije različnih delov lotosa pokazale različne zdravilne lastnosti te rastline. Med drugim vsebuje alkaloidne, antioksidante, steroide, flavonoide, glikozide in polifenole. Dokazano deluje antivirusno, protigličično, protibakterijsko, protivnetno, diuretično idr.

Če si za konec dovolimo malo pesniške improvizacije, bi lahko rekli, da lotos s svojo kemično sestavo zdravi naše telo, s svojim vonjem našo psiho, s svojo lepoto pa našega duha. Harmonizira in povezuje torej vse »svetove« ter si zato resnično zasluži sloves svete rastline.

Pripravila: Jerica Jerič

LITERATURA

- Germ T., 2002. Simbolika cvetja. Ljubljana: Mladinska knjiga
- P. K. Mukherjee, D. Mukherjee, A. K. Majia, S. Rai in M. Heinrichb, 2009. The sacred lotus (*Nelumbonucifera*) – phytochemical and therapeutic profile. *Journal of Pharmacy and Pharmacology*, 61, 407–422.

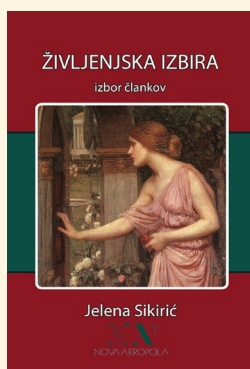

KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

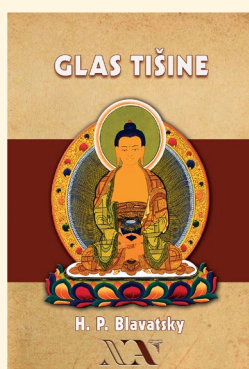
Knjige in replike lahko kupite v prostorih društva.

Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

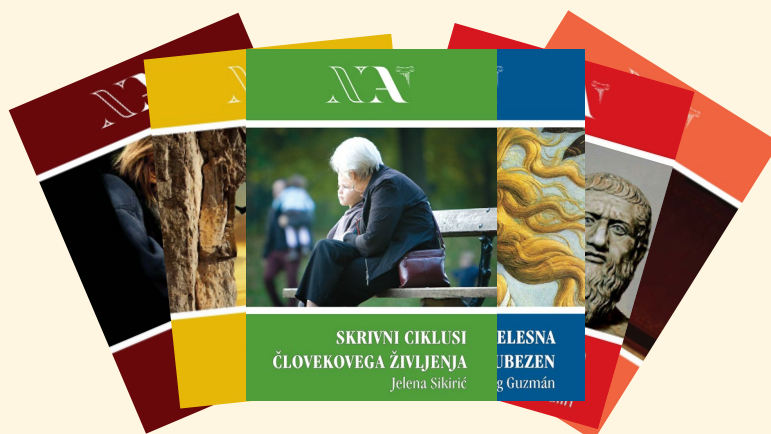
NAŠE KNJIGE

FORMAT 130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

FORMAT 130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobj in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je skrbno izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

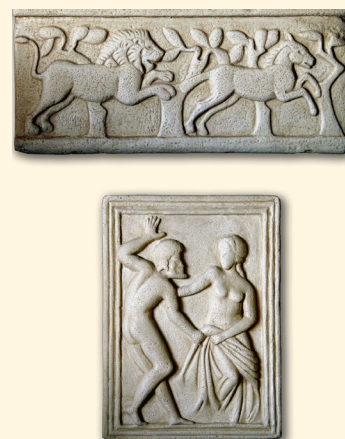
Grčija in Rim

Egipt

Slovenija

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec JUNIJ-AVGUST 2017.

Dogodki potekajo v prostorih društva v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

ZAKAJ JE LEPOTA POMEMBNA?

Predavanje

27. JULIJ OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Vstop prost!

12 ŽIVLJENJSKIH NALOG PO MITU O HERAKLEJU

Predavanje

10. AVGUST OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Vstop prost!

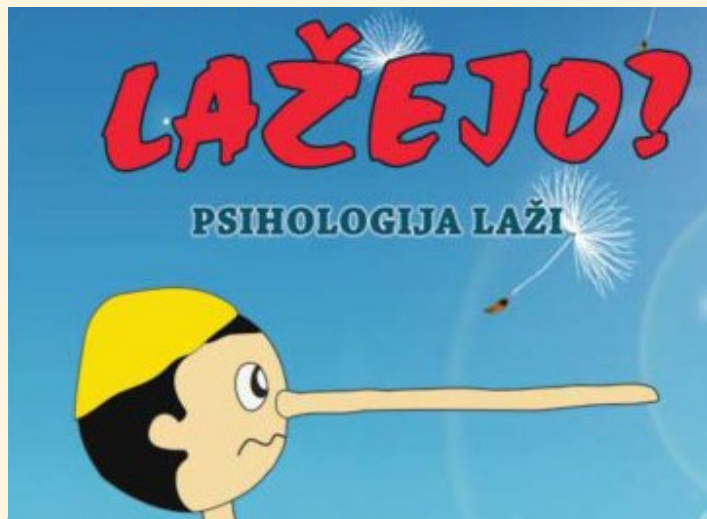
ZLATI REZ

Predavanje

22. AVGUST OB 19:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

Vstop prost!

ZAKAJ LJUDJE LAŽEJO? PSIHLOGIJA LAŽI

Predavanje

24. AVGUST OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Vstop prost!

**NISMO POPOLNI, SMO PA SPOSOBNI DOJETI, KAJ JE POPOLNOST.
DELOVANJE JE BOLJŠE OD NEDELOVANJA IN
ZAVEZANOST ŽIVLJENJU JE BOLJŠA OD APATIČNE INERTNOSTI.**

DELIA STEINBERG GUZMÁN